

Orman Kadastro, Orman İçi Açıklıklar ve Orman Dışına Çıkarılan Yerler

Erdal KÖKTÜRK¹

Özet

Ormanlar, kadastro sonucu bir kez tapuya tescil edildiğinde, istisnalar dışında, sınırlarında bir daha değişiklik veya daraltma yapılamaz. Bir diğer deyişle, orman kadastro sonucu sınırlandırılarak Tapu Kütüğü'ne tescil edilen ormanların mülkiyeti başka kişi veya kurumlara devredilemez. Anayasa Mahkemesi, orman sınırlarını gerek arazide ve gerekse haritada tespit ederek tapu kütüğüne tescil edilmesini sağlayan orman kadastro, ormanı koruyan ve güvence altına alan bir işlem olarak görmektedir.

Türkiye'de ormanları korumak için, sınırlarının belirlenmesini ve mülkiyetinin tapu kütüğüne tescil edilmesini sağlayan "orman kadastro" devreye konulmuştur. Ancak, istenilen sonuçlar alınamamıştır. 68 yılda (1937-2005), ormanların %92.2'sinin (19.526.597 hektar) kadastro tamamlanmış olmakla birlikte, kadastro tamamlanarak sınırlandırılan ormanların yalnızca ¼'ü tapu kütüğüne tescil edilebilmiştir.

Türkiye'de, orman kadastro, ormanların bitirilememesi, ormanları ve sınırlarını korumasız hale getirmiş ve ormanların işgalini kolaylaştırmıştır. Bu durum, Türkiye'de ormanlar üzerinde yasal olmayan bir şekilde ilçeler, fabrikalar, mahalleler, köyler kurulmasına sebep olmuştur.

Ormanlarda yapılacak bina ve tesisler için, Orman Kanunu'nun 17. maddesine göre izin alınması zorunludur. Orman Kanunu'nda sayılan bina ve tesisler dışında, devlet ormanları içinde ağaç bulunmayan boşlukların veya açıklıkların işgal edilmesi, bu yerlere yerleşmesi ve benzeri eylemler yasaklanmıştır. Bu eylemler, Orman Kanunu'na göre bir suçtur ve cezai yaptırımları vardır (Madde: 90-97). Bu durum gözardı edilmekte ve ormanların tahribine sebep olanlar cezalandırılmadıklarına, işgal ettikleri orman alanları kendilerine devredilmekte ve böylece suç sayılan eylemlerine örtülü bir af uygulanmaktadır.

Bildiride, orman kadastro, ormanların sınırlandırılmasında ki sorunlar, orman içi açıklıklar, diğer bir deyişle, orman içinde ağaçsız ve örtüsüz alanlar (boşluklar) ve orman niteliğini yitirdiği gerekçesiyle orman dışına çıkarılan alanlar tartışılmaktadır.

Anahtar Sözcükler

Orman kadastro, orman dışına çıkarılan yerler, orman içi açıklıklar

Abstract

Forest Cadastre, Open Areas within Forest Areas and Areas Exempted From Forest Areas

Once forests are registered to the land register as result of cadastre works, their timber lines can not be changed or narrowed, unless there is an exceptional situation. In other words, proprietorship of forests that are delimited as a result of forest cadastre and registered to the land register can not be abalienated to other persons or institutions. The Constitutional Court regards forest cadastre, which enables forest to be registered into land register by determining timber lines both on the land and on the maps, as an procedure which protects and guarantees the future of forests.

In order to preserve forests in TURKEY, a forest cadastre aiming the determination of timberlines and properties' registra-

tion into the land register was commissioned. However, the desired results could not be obtained. In 68 years (1937 - 2005), cadastres of 92.2% (19,526,597 hectares) of the forests have been completed. Yet, of the cadastre and delimited forests, only a ¼ portion could be registered into the land registry.

In Turkey, the failure to complete forest cadastre has caused forests and timber lines to remain unprotected and has also facilitated forest occupation. This situation has led to illegal settlements of counties, factories, districts and villages over forest areas in Turkey.

It is obligatory to obtain permission for the buildings and facilities to be constructed within forests, as per Article 17 of the Forest Law. Other than the buildings and the facilities listed in the Forest Law, it is prohibited to invade or settle in, or act in similar fashion in treeless spaces or open areas within forest areas. In the Forest Law, such activities are referred to as offences and those who commit such offences shall be subject to penal sanctions (Articles: 90-97). This sanction is, however, ignored, and instead of punishing the offenders, the ones that cause destruction of forests are granted with the priorship of forest areas they have occupied, and thus a covert remission is applied to the acts that are considered as offences.

In this article, forest cadastre is discussed along with the reasons for not being successful in demarcation of forests, open areas within forest areas (in other words, treeless spaces and uncovered areas (blanks within forest areas) and non-forestral areas on the claim that it lost its forestall characteristics.

Keyword

Forest cadastre, non-forestall area on the claim that it lost its forestall characteristics, open areas within forest areas

1. Giriş

9. Kalkınma Planı (2007-2013) Ormançılık Özel İhtisas Komisyonu Raporu'nda (DPT 2007: 97), "(ormanlarda) mülkiyet sorunu en kısa sürede giderilmeli, çalışmalarda orman bütünlüğü ve biyolojik çeşitliliğin korunmasına özel önem verilmeli ve 2/B ile orman sınırları dışına çıkartılmış alanlar değerlendirilmeli, elde edilecek gelirler orman köylülerinin kalkındırılmasında kullanılmalıdır." denilmektedir. Bu değerlendirmeye il;

1. Orman kadastro,
2. Orman bütünlüğü,
3. Orman Yasası'nın 2. maddesinin B bendi uyarınca orman sınırları dışına çıkartılmış alanlar,

arasında ayrılmaz bir bağ olduğu ifade edilmiştir. Orman kadastro ile sınırları ölçülerek Tapu Kütüğü'ne tescil edilen ormanların dış sınırının kapatılması ve içinde yasaların izin verdiği durumlar dışında herhangi bir yerleşime izin verilmemesi gerekmektedir. Bu işlem gerçekleşirse, orman bütünlüğü sağlanacak ve ormanların korunmaları kolaylaşacaktır. Bunun için, orman içi açıklıklar ağaçlandırılmalı ve işgal edilmeleri önlenmelidir.

¹ Dr. Müh., erdalkokturk@yahoo.com

Türkiye’de orman bütünlüğünün sağlanamaması ve ormanların sınırlarının korunamamasının pek çok sebebi vardır. En önemli sebepler şunlardır;

1. Orman aleyhine sıkça yapılan yasal düzenlemeler,
2. Ormanların içinde kamu yararı adı altında farklı kamu hizmetleri için yapı izni verilmesi,
3. Ormanlarda maden, taş, kum, kireç, kömür ve benzeri ocakların açılması ve işletilmesi için izin verilmesi,
4. Ormanların turizm için gerçek ve tüzel kişilere tahsis edilmesi,
5. Özel ormanlarda yapılaşma izni verilmesi,
6. Ormanların sınırlarının ölçülerek Tapu Kütüğü’ne tescil edilmesi olarak tanımlanan orman kadastro-sunun tamamlanamaması, bu yüzden ormanların mülkiyet sorununun devam etmesi,
7. Yasal olmayan bir şekilde işgal edilmeleri yüzün-den, ‘bilim ve fen bakımından’ orman niteliğini yitirdikleri kabul edilen ve bu yüzden orman rejimi dışına çıkarılan yerler hakkında ne tür işlem yapılacağına bir türlü karar verilememesi ve bu duru-mun benzer işgalleri özendirilmesi.

Anayasa Mahkemesi, “orman kadastro”nu, ormanı koruyan ve güvence altına alan bir işlem olarak görmektedir (Anayasa Mahkemesi’nin 01.06.1988 tarihli ve E.1987/31, K.1988/13 sayılı; 01.06.1988 tarihli ve E.1987/32, K.1988/14 sayılı kararları).

Anayasanın 169. maddesine göre, orman kadastro sonucu sınırlandırılarak tapu kütüğüne tescil edilen devlet ormanlarının mülkiyeti devredilemez ve bu ormanlar zama-naşımı ile mülk edinilemez. Sınırlandırılarak tapu kütüğüne kaydedilen ormanların içinde kalan ve devlet ormanı sayılması nedeniyle geçerliliğini yitiren tapu kayıtlarına değer verilemez ve yasal yönden hiçbir değer taşımayan işlemler de geçerli sayılmaz. Orman kadastro sonucu tapuya kaydedilen ormanların her ne şekilde olursa olsun, “daraltılması” da kabul görmemektedir.

Hızlı nüfus artışı, kentleşme, sanayileşme ve bunlara bağlı yaşanan iç göçler, doğal kaynaklar üzerinde büyük bir baskı yaratmaktadır. Bu olumsuzluktan ormanlar ciddi şekilde etkilenmektedir (DPT 2007: 2).

Türkiye’de orman kadastrounun bir türlü tamamlanamaması da, ormanların içinde yasal olmayan işgallerin hızla artmasına yol açmaktadır. Ormanlara yönelen baskılar özellikle ormanların içinde ağaçsız yerlerde yerleşme isteklerini artırmaktadır. Bu durum, ormanların içinde dört bir yanı devlet ormanı ile çevrili ağaçsız yerler (boşluklar) olarak ifade edilen orman içi açıklıkların hızla ağaçlandırılmasını zorunlu hale getirmektedir. Bu yüzden, günümüzde, orman kadastro ve 2/B konusu yanı sıra, verimsiz ve bozuk nitelikli orman alanları ve orman içi açıklıkların (orman içindeki ağaçsız yerlerin) ağaçlandırılması faaliyetleri “Ormanlık Sektörü”nün temel görevleri arasında sayılmaktadır (DPT 2001: 6, DPT 2007: 93).

Makalede orman kadastro, orman içi açıklıklar ve orman sınırları dışına çıkarılan yerler arasındaki ilişkiler incelenmekte ve orman içi açıklıklar konusu bir örnekle açıklanmaktadır.

2. Orman İçi Açıklıklar Konusunda Yasal Dayanaklar

6831 sayılı Orman Yasası’nın 17. maddesinin birinci fıkrasına göre, “... *Devlet ormanları içinde ... her çeşit bina ve ağıl inşası ve hayvanların korunmasına mahsus yerler yapılması*

ve tarla açılması, işlenmesi, ekilmesi ve orman içinde yerleşilmesi yasaktır.” İkinci fıkrada da, “... *Devlet ormanlarının ... açıklıklarından faydalanılarak işgal, açma veya ne şekilde olursa olsun kesme, sökme, budama veya boğma yollarıyla elde edilecek yerlerle, buralarda yapılacak her türlü yapı ve tesisler, şahıslar adına tapuya tescil olunamaz. Buralara doğrudan doğruya orman idaresince el konulur...*” denilmektedir.

Yasa metninden açıkça anlaşıldığı gibi, hangi nedenle olursa olsun orman içi açıklıklarda tarım, inşaat ve hayvancılık yapmak amacı ile ağıl yapılamaz. Bu tür yerler özel mülk olamaz. Yönetim derhal el koyma hakkına sahiptir. Orman içi açıklıklardan yararlanabilmek için zorunlu olarak orman kullanılacaktır. Bu kullanım nedeniyle yeni açma, genişletme, yangın oluşması önlenemeyecek ve orman bütünlüğü bozulacaktır. Ayrıca, bu tür taşınmazların öncesinin orman olma zorunluluğu yoktur. Zira, öncesi orman olan ve ormandan açılan taşınmazlar, 6831 Sayılı Yasanın 1. maddesi ve Yargıtay uygulamaları gereği oluşan kesin içtihatlarla göre zaten orman sayılmaktadır.

Orman Yasası’nın 17. maddesinde tanımlanan olgu, öncesi orman iken açılan yerlerle beraber ayrıca hangi nedenle olursa olsun orman içi açıklıkların kazanılamayacağı ilkesini içermektedir ve amacı orman bütünlüğünü korumaktır (Yargıtay 20. Hukuk Dairesi, 19.12.2006 tarihli ve E.2006/16718, K.2006/17890 sayılı kararı).

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nca benimsenmiş ve yerleşik hale gelmiş kararlara göre, yasa koyucu ayrı bir kavram oluşturmuş ve hangi nedenle olursa olsun orman içi açıklıklarda tarım ve inşaat ile özel mülke dönüşme yolunu kapamıştır. Bu nedenle, orman içi açıklıkların, “memleket haritasında” açık alanda gözükmemesi bu olguyu değiştirmektedir. Çevresi ormanlarla çevrili olan taşınmazların özel mülkiyete dönüşüp, tarım ve inşaatla açıldığında orman bütünlüğünün bozulacağı kabul edilmektedir (Yargıtay Hukuk genel Kurulu’nun 10.12.1997 tarihli ve E.1997/20-830 ve K.1997/1034 sayılı; 10.12.1997 tarihli ve E.1997/20-808, K.1997/1039 sayılı; 22.10.2003 tarihli ve E.2003/20-665, K.2003/614 sayılı kararları).

Ve yine orman kadastrounun kesinleştiği tarihten sonra 20 yıldan fazla süre geçse dahi orman içi açıklık konumunda olan taşınmazların zilyetlik yoluyla kazanılamayacağı açıklanmış bulunmaktadır (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 11.10.2004 tarihli ve E. 2004/7-531, K. 2004/582 sayılı kararı).

Orman sınırlandırma haritasına ve Ülke Haritasına göre çevresi orman ile çevrili olan ve yukarıda verilen resimlerdekilerle benzer konumda bulunan, orman bütünlüğü içinde oldukları görülen bu yerler, her ne şekilde kişiler adlarına tespit ve tescil edilseler de Maliye Hazinesinin bu yerler hakkında her zaman orman iddiası ile dava açabileceği kabul edilmektedir (Yargıtay 20. Hukuk Dairesi, 21.06.2007 tarihli ve E. 2007/6867, K. 2007/8734 sayılı karar). 6831 sayılı Orman Kanunu’nun “2/B” olarak bilinen 2. maddesinin B bendinde “bilim ve fen bakımından orman

niteliğini tam olarak kaybetmiş” yerlerin orman rejimi dışına çıkartılacağı öngörülmekle beraber, bundan doğal ve gerçek anlamda nitelik kaybının anlaşılması gerekmektedir. Her isteyen ormanlarda bina ya da eklentilerini inşa etmesi, erozyona sebep olacak biçimde araziye teraslaması veya orman bitkilerini sökmesi ve tarım yapmaya girişmesi veya 6831 sayılı Yasanın 17/2. maddesi gereğince;

1. hiç bir zaman kişiler adına tapuya tescil edilemeyecek ve
2. özel mülk olamayacak,

orman içi açıklığı niteliğinde olan yerleri işgal etmesi “bilim ve fen bakımından nitelik kaybı” kabul edilmemekte, tersine, zorla ve ormanın tahribi sonucu niteliğinin kaybettirilmesi olarak açıklanmaktadır (ATBAŞOĞLU 2005). Orman içi açıklıkların işgal edilmesi ve 2/B konusu;

1. toprak erozyonu,
2. ormanların ortadan kalkması,
3. doğanın ve çevrenin bozulup yok olması

sonuçlarını doğurmaktadır. Orman Kanunu’nda yer verilen, “... **bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetme** ...” deyiminde bu tür olaylar amaçlanmamıştır. 6831 sayılı Yasanın 2. maddesinin B bendinin başka türlü yorumu, ormanların bilinçli şekilde niteliğinin kaybettirilmesine, tahribine ve yok edilmesine izin verdiği sonucuna götürür ki, bu durum Anayasanın 169 ve 170. maddelerine aykırıdır. Suç oluşturan eylemler olarak ve zorlama yoluyla ormanların niteliğinin kaybettirilmesi yasalarla korunamaz. Ormanların içinde kalan ve orman içi açıklık olarak tanımlanan yerlerin ‘2/B’ olarak orman sınırları dışına çıkarılması, sözü edilen nedenlerle kabul edilmemektedir. Çünkü, bu yerlerin, orman bütünlüğü içinde buldukları ve üzerlerinden insan elinin çekilmesi ve olduğu gibi bırakılmaları halinde yeniden orman haline dönüşebilecekleri doktrinde ve Yargıtay İçtihatlarında benimsenmiş bulunmaktadır (AYANOĞLU 2005, ATBAŞOĞLU 2005, GERAY 2005; Yargıtay 20. Hukuk Dairesi, 21.06.2007 tarihli ve E.2007/6867, K.2007/8734 sayılı karar).

Dört tarafı ormanla çevrili olan orman içi açıklıklar, öncesi itibariyle, orman olsunlar veya olmasınlar özel mülk olamazlar. Orman içi açıklıklar, orman bütünlüğünü bozacağından zilyetlik yoluyla da kazanılamazlar (HGK’nın 04.03.1998 tarihli ve E.1998/20-157, K.1998/204 sayılı; 03.02.1999 tarihli ve E.1999/7-22, K.1999/43 sayılı; 20.12.2000 tarihli ve E.2000/20-1793, K.2000/1838 sayılı kararları). Bu tür yerlerin tapuya tescili de olanaksızdır (HGK’nın 23.09.1998 tarihli ve E.1998/20-554, K.1998/589 sayılı kararı).

Orman içi açıklıkları işgal eden kişilerin “geçit hakkı” istemleri bile, bu yerlerin dört bir yanının devlet ormanı ile çevrili olması nedeniyle kabul edilmemektedir (HGK’nın 26.04.2006 tarihli ve E.2006/14-264, K.2006/237 sayılı kararı).

Dört tarafı Devlet ormanı ile çevrili orman içi boşluklar üzerindeki zilyetlik, orman bütünlüğünü bozacağı için kesinleşmiş sınırlamaya göre orman sayılmasa bile tasarruf ve zilyetliğine izin verilmemiş, tapuya tescilleri yasaklanmıştır. Buna karşın, bir mülkiyet belgesinin bulunması ve taşınmaz malın orman bütünlüğünü bozmayacak bir şekilde ayırt edecek unsurlarla ormanla bağlantısının kesilmiş olması halinde böyle bir yerin koşulları mevcut ise, mal edinilmesinin olanaklı olabileceği belirtilmiştir (HGK’nın 13.10.1999 Tarihli ve E.8-689, K.822; 10.12.1997 Tarihli

ve E.20-808, K.1039). Bununla birlikte, edinme koşullarını taşımayan bir yer içerisinde zilyetliğin sürdürülmesi zamanla ormana el atmaya, orman aleyhine genişletmeye ve sonuç olarak orman bütünlüğünü bozucu bir sonuç yaratmaya yol açacağından, mal edinilmesi kabul edilmemektedir. Yukarıda da değinildiği gibi, Yargıtay’ın kararlılık haline gelmiş ve yerleşmiş içtihatlarına göre geçerli bir mülkiyet belgesinin bulunmaması halinde taşınmaz, Orman Kanunu’nun 17. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen orman içi boşluk sayılır. Taşınmaz malın orman içi boşluk sayılmasında yüzölçümünün büyüklüğü ve küçüklüğü belirleyici bir unsur değildir.

Orman sınırlandırma haritasına ve memleket haritasına göre çevresi orman ile çevrili olan ve aşağıda verilen resimlerdekiyle benzer konumda bulunan, orman bütünlüğü içinde oldukları görülen bu yerler, her ne şekilde kişiler adlarına tespit ve tescil edilseler de Maliye Hazinesinin bu yerler hakkında her zaman orman iddiası ile dava açabileceği kabul edilmektedir (Yargıtay 20. Hukuk Dairesi, 21.06.2007 tarihli ve E. 2007/6867, K. 2007/8734 sayılı karar).

3. Orman İçi Açıklıklara İlişkin Örnekler

Ormanlarda, “orman içi açıklıklar” a örnek oluşturan İstanbul (Beykoz-Çavuşbaşı) ve Sakarya (Hendek) yanı sıra diğer illere ait 10 adet resim aşağıda verilmiştir (Resim 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10). Resimlerde dikkat edilecek nokta, “orman içi açıklık” olarak başlayan işgallerin giderek bir yerleşme alanı ve yapı topluluğu niteliğine dönüşmeleri ve orman bütünlüğünü bozmalarıdır.

Resim 1: İstanbul ili Beykoz ilçesi (Çavuşbaşı)

Resim 2

Resim 3: Sakarya İli (Hendek ilçesi)

Resim.6

Resim.4: İstanbul ili Beykoz ilçesi (Çavuşbaşı)

Resim.7

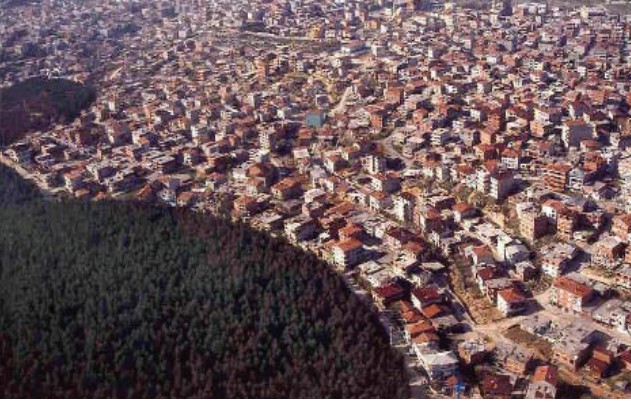

Resim.5

Resim.8

Resim.9

Resim 10: İzmir Adnan Menderes Havaalanı Çevresi 2003

Orman içi alanların işgal edilmesine ilişkin diğer bir çarpıcı örnek, Türkiye’de günlük bir gazetenin birinci sayfasında sekiz sütun manşette, **“SEÇİM YAĞMASI”** başlıklı bir haberde yayımlanmıştır. Haberde **“... İstanbul ormanlarında akıl almaz faaliyetler var. Kaçak bina yapanlar bir ‘arı’ gibi çalışıyor,...**” denilmektedir. (10 Şubat 2004 tarihli Milliyet Gazetesi). Haber içinde yer alan ve havadan çekildiği görülen bir resimde dört bir yanı ormanlarla çevrili olan ve üzerinde pek çok yapı bulunan bir “işgal” örnek olarak verilmiştir.

Yapılan incelemede;

1. İşgalin Beykoz İlçesi, Dereseki Köyünde bulunduğu (Resim 11), İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nce habere 5 yıl önce çekilen **“22.07.1999”** tarihli hava fotoğrafında görüldüğü tespit edilmiştir (Resim 12).
2. Habere konu yerin 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 2. maddesinin B bendine göre “Orman Kadastro Komisyonu” tarafından orman sınırları dışına çıkarıldığı, ve “2-B” haritasında dört bir yanı ormanla çevrili orman içi açıklık olduğu görülmüştür (Resim 13).
3. İşgal, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nce 1998 onanlı halihazır haritada da gösterilmiştir (Resim 14). Ayrıca, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan 1998 tarihli ve 1/5000 ölçekli “İSTANBUL-F22-d-09-c” numaralı Nazım İmar Planı’nda **“ormana katılacak alanlar”** lejantında kaldığı görülmektedir (Resim 15).
4. “Orman içi açıklık” konusuna örnek oluşturan işgalin, gazetede yayımlandığı tarihten 5 yıl önce

çekilen hava fotoğrafında ve 1998 tarihli halihazır haritada da yer aldığı, ancak işgalin gazetede yayımlandığı yılda inşa edilmiş gibi bir izlenim yarattığı görülmüştür.

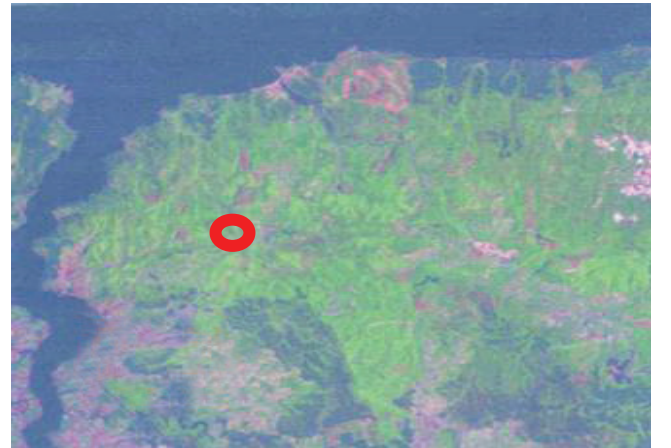
5. 3Gazete, **“Meğer O Araziler Orman Değilmiş”** manşeti ile habere konu işgali izlemeye devam etmiştir (11 Şubat 2004 Çarşamba günlü Milliyet Gazetesi).

6. Haberin gazetede yayımlanmasının ardından o dönemdeki İstanbul Orman Bölge Müdürü ve Beykoz Belediye Başkanı habere konu işgalin bulunduğu yere gitmişler ve açıklamalar yapmışlardır

İstanbul Orman Bölge Müdürü dört bir tarafı devlet ormanı ile çevrili işgalin bulunduğu yerin orman olmadığını, Orman Kanunu’nun 2. maddesinin B bendi uyarınca orman sınırları dışına çıkarılan yerlerden olduğunu ve yetki alanlarının dışında kaldığını açıklamıştır. Beykoz Belediye Başkanı ise, belediye sınırları içinde yer alan ve kaçak yapıldığı tespit edilen bu işgalin yıkılacağını ve kaldırılacağını açıklamıştır.

Her iki yetkilinin, **“...derhal yıkılacak...”** şeklindeki açıklamalarına karşın söz konusu işgal günümüzde de varlığını sürdürmektedir.

Gazetede yayımlanan haber konusu yerin, orman kadastro haritasında dört bir tarafının Devlet ormanı ile çevrili olduğu ve 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 17. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları gereği “orman içi açıklık” olarak kabul edilmesi gerektiği tartışmasıdır. Konu yukarıda verilen Yargıtay kararları doğrultusunda irdelenirse; bu yerin mülkiyet konusu olması ve tapuya tescil edilmesi olanaksız görülmektedir. Kaldı ki, bu yerin kazandırıcı zamanasımı ile edinilmesi de mümkün görünmemektedir. Ayrıca, hazırlanan imar planında **“ormana katılacak alanlar”** lejantına alındığı da görülmektedir. Bu durumda, tapu verilse bile imar ve inşaat hakkının olmadığı; öncesi devlete ait olan bu yerin imar planı gereği kamulaştırılacağı, işgalcilerine “haksız kazanç” sağlayacağı ve kamu kaynaklarının boşa harcanmasına da yol açacağı kuşkusuzdur. Gazetede haber konusu olmasına karşın herhangi bir cezai, idari ve mali yaptırıma tabi tutulmaması da yürürlükteki kuralların ne kadar yetersiz olduğunu göstermektedir. Anayasanın 169. maddesi gereği orman bütünlüğünü bozduğu görülen bu yerin neden orman sınırları dışına çıkarıldığı tartışılmalıdır!

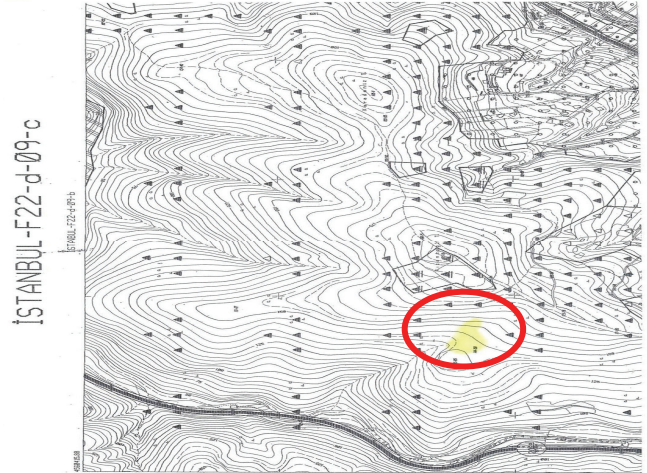

Resim 11: İşgalin Beykoz İlçesi, Dereseki Köyündeki Yeri

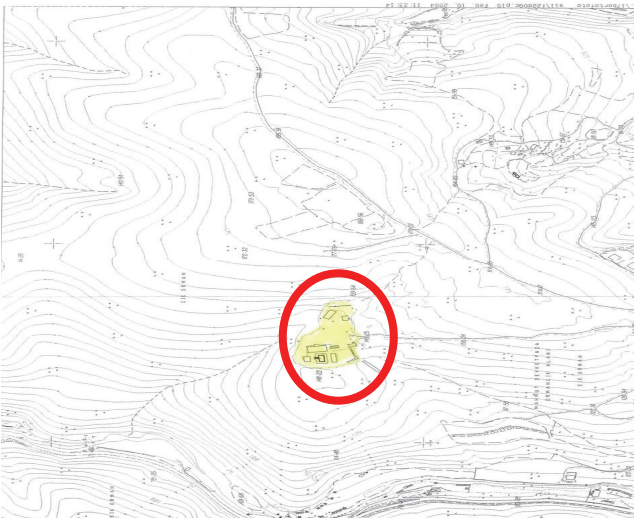
Resim 12: İşgalin 22.07.1999 Tarihli Hava Fotoğrafındaki Yeri

Resim 15: 1998 Tarihli Nazım İmar Planında Yeri

Resim: 13: Orman Kadastro Haritasındaki Yeri

Resim 14: 1998 Tarihli Halihazır Haritada Yeri

4. 2-B ve Orman İçi Açıklıkların Bilirkişilerce İncelenmesi

Yargıtay tarafından, 2-B ve orman içi açıklıklar ile ilgili çıkan uyuşmazlıklarda, “Ülke Haritası, hava fotoğrafları ve varsa amenajman planının ilgili yerlerden getirilip, bu konuda uzman bilirkişiler aracılığıyla” bir inceleme ve keşif yaptırılması öngörülmektedir (Yargıtay 20. Hukuk Dairesinin 03.02.2006 tarihli ve E. 2005/12176, K. 2006/875 sayılı; 13.10.2006 tarihli ve E. 2006/9425, K. 20006/13445 sayılı; 21.06.2007 tarihli ve E.2007/6867, K.2007/8734 sayılı kararları).

Bilirkişilerce yapılacak incelemede;

1. Çekişmeli taşınmaz ile birlikte çevre araziye de uygulanmak suretiyle taşınmazın öncesinin bu belgelerde ne şekilde nitelendirildiği belirlenmeli;
2. 3116, 4785 ve 5658 sayılı Yasalar karşısındaki durumu saptanmalı;
3. Tapu ve zilyetlikle ormandan toprak kazanma olanağı sağlayan 3402 sayılı Kadastro Yasası'nın 45. maddesinin ilgili fıkraları, Anayasa Mahkemesinin 01.06.1988 tarihli ve E.31, K.13; 14.03.1989 tarihli ve E.35, K.13; 13.06.1989 tarihli ve E.7, K.25 sayılı kararları ile iptal edilmiş ve kalan fıkraları da 03.03.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5304 sayılı Yasanın 14. maddesi ile yürürlükten kaldırılmış olduğundan, bu yollarla ormandan yer kazanılamayacağı, öncesi orman olan bir yerin üzerindeki orman bitki örtüsü yok edilmiş olsa dahi, salt orman toprağının orman sayılan yer olduğu düşünülmeli;
4. Toprak yapısı, bitki örtüsü ve çevresi incelenmeli;
5. Orman kadastrounun kesinleşmemiş olması durumunda, fen ve uzman bilirkişiler eliyle yerine uygulanacak kesinleşmemiş tahdit haritası ile irtibatlı, taşınmazın konumunu gösteren orijinal-renkli (renkli fotokopi) Ülke Haritasının ölçeği kadastro paftası ölçeğine, yine kadastro paftası ölçeği de Ülke Haritası ölçeğine çevrildikten sonra, her iki harita komşu ve yakın komşu parselleri de içine alacak şekilde birbiri üzerine aplike edilmek suretiyle, çekişmeli taşınmazın konumunu çevre parsellerle birlikte haritalar üzerinde gösterecekleri ayrı renklerle işaretli ve bilirkişilerin onayını taşıyan,

- duraksamaya yer vermeyecek nitelikte kroki düzenletilmeli,
6. Bilimsel verileri bulunan yeterli rapor alınmalı,
  7. Keşifte, çekişmeli taşınmaz hakim tarafından incelenmeli,
  8. Sular altında kalıp kalmadıkları, üzerlerinde orman ağaçlarının bulunup bulunmadığı, taşlık kayalık niteliğinde olup olmadıkları, keşif tutanağına yazılmalı, çekişmeli yerlerin 4 taraftan renkli fotoğrafı çektilirli dosya arasına konmalı,
  9. Taşınmaz üzerinde neler bulunduğu (bitki örtüsü, ağaçların cinsi, sayısı, yaşı ile kapalılık ve taşlılık oranı) belirlenmeli ve ayrıntılı olarak keşif tutanağına yazılmalı,
  10. Komşu parsellerin tutanak ve dayanakları getirtilip uygulanmalı,
  11. Çekişmeli yeri sınır olarak nasıl nitelendirdikleri araştırılmalı,
  12. 6831 sayılı Yasanın 2/B madde koşullarını taşıyıp taşımadığını yöntemine uygun olarak raporunda tartışmalı, taşınmazın hangi maddi ve bilimsel olgular sonucu nitelik kaybettiğini, kendi haline bırakıldığında tekrar orman haline dönüşüp dönüşmeyeceğini, ülke ekonomisi açısından orman olarak mı, tarım alanı olarak mı bırakılması halinde yararlı olacağını raporda ayrıntılı olarak açıklamalı,
  13. Taşınmazın eğimi, eğim ölçer (ya da başka teknik yöntemler) ile belirlenmelidir.
  14. Açıklanan konular göz önünde bulundurularak çekişmeli yerin çevresindeki taşınmazların niteliğine göre, taşınmazın etrafı ormanla çevrili ise mülkiyet belgesi, tapu kaydı olmadığı takdirde bu tür yerlerin 6831 sayılı Yasanın 17/1- 2 maddesine aykırılık teşkil ettiği düşünülmeli,
  15. Bütün bu konuları kapsayacak, duraksamaya yer vermeyen ortak imzalı rapor ve kroki alınıp çekişmeli taşınmazın orman sayılan yerlerden olup olmadığı kesin biçimde saptanmalı,
  16. Toplanacak tüm kanıtlar birlikte değerlendirilip, ulaşılabilecek sonuca göre bir hüküm kurulmalıdır.

Yargının, incelemede titiz davranmasının esası kamu düzeni ile ilgilidir. Mahkemeler, karar verirken konuyla ilgili kurallar içeren tüm yasaları gözetmektedirler. Bir diğer deyişle, yasaların yorumlanmasında yalnızca o maddenin değil, o maddeyi ilgilendiren diğer yasalardaki tüm kurallar birlikte değerlendirilmekte ve sonuca ulaşılmaktadır (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 08.06.2005 tarihli ve E.2005/20-327, K.2005/377 sayılı kararı).

3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 4/3. maddesi hükmüne göre, bir çalışma alanında orman belirleme işi; ister orman kadastro komisyonunca, isterse kadastro ekiplerince belirlensin, kadastro tespit ve ilan edildiği yerlerde orman kadastro işlemleri de ikmal edilmiş sayılır. İkmal etme, tamamlama değildir. İkmal edilen ya da yapılan işlemin ilan edilmesi ve ilan süresinde dava açılmayarak kesinleşmesi veya ilan süresi içinde dava açılması halinde dava sonunda verilecek kararın kesinleşmesi ile orman kadastro-su kesinleşecektir. Yasanın 4. maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarına göre yapılan tespit işlemi aslında bir orman kadastro işlemidir. Yapılan ve kesinleşen işlem orman

kadastro olduğuna göre, bu işlemin iptali için açılacak davaların, 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 12/3. maddesine göre açılan tapu iptali davası değil, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 11/I. maddesine göre açılan orman kadastro-sunun iptali davası olacağı açıklanmıştır (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 08.06.2005 tarihli ve E.2005/20-327, K.2005/377 sayılı kararı).

Orman niteliğinde olan bir yerin kadastro işlemi kesinleşmekle o taşınmaz mal kamu malı ve orman niteliği kazanır. 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 16/D maddesinde ormanlar hakkında özel yasanın uygulanacağı yazılıdır. Kesinleşen orman kadastro-sunun nasıl iptal edileceği 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nda değil, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 11/I. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddede ise, kesinleşen orman kadastro-sunun iptalinin ancak, tapulu taşınmazlar yönünden, tapu sahiplerinin 10 yıllık hak düşürücü süre içinde istenebileceği öngörülmüştür. Vergi kaydına, zilyetliğe dayanılarak kesinleşen orman kadastro-sunun iptali dava edilemez.

3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 12/3. ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 11/I. maddesinde belirtilen hak düşürücü süreler kamu düzeni ile ilgilidir. Hak düşürücü süre davanın görülebilirlik koşuludur. Bir davada hak düşürücü sürenin bulunup bulunmadığı, davaya bakan hakim tarafından, tarafların istemi olmadan doğrudan göz önünde bulundurulur. Hak düşürücü süre geçmişse, davanın esasını incelemeyiz. Davacı, davasında haklı bile olsa hak düşürücü süre davanın özünü ortadan kaldırmış olduğundan, o davanın esasına girilemez ve dava dinlenemez. Kadastro yasaları tasfiye amacını gütmektedir. Bu bakımdan, yasa koyucu, kamu düzenini hak arama hürriyetinden daha önemli görmüş ve hak düşürücü süreye üstünlük tanımıştır.

5. Orman Kadastro-sunda Yeni Düzenlemeler ve Bunun 2/B ve Orman İçi Açıklıklara Etkisi

15.01.2009 tarihli ve 5831 sayılı Yasa ile Orman Kanunu'nun 7. ve 9. maddelerinde yapılan değişikliklerle, *“Ancak, henüz orman kadastro-suna başlanılmamış yerlerde, ”* ve *“3402 sayılı Kadastro Kanunu'na göre kadastro-suna başlanan çalışma alanlarında, ”* 2/B sorununu çözme adı altında, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'ne hem orman hem de mülkiyet kadastro-su yapma yetkisi verilmiştir. Yeni düzenlemede, 3402 sayılı Kadastro Kanunu'na eklenen “Ek Madde 4” ile “hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin”, bir diğer deyişle “2/B alanlarının” kadastro-su ve tescili, *“ikinci kadastro”* sayılmayacak ve mülkiyet ile orman sınırlarında her türlü değişiklikler ve düzeltmeler (!) kadastro ekiplerince yapılabilecektir.

Orman kadastro-su, 2005 yılına kadar, yalnızca Orman Kadastro Komisyonlarınca yürütülmüştü. Son düzenleme ile, bazı ayrıık durumlarda, yetki “kadastro ekipleri”ne devredilmiştir. Bu durum, gerek Orman Mühendisleri Odası ve gerekse Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesiince eleştirilmiştir (OMO, 2009: 47-52, HKMO İST ŞB, 2009: 54-60). (HKMO İST ŞB 2009: 57). Açıklamalarda, *“...orman kadastro-su konusunda, orman, ziraat, harita ve kadastro mühendislerinin ortak çalışmalarından yanayız. Hiçbir meslek grubu bir diğerinin işini yapmamalıdır ve yapmaya da talip olmamalıdır. Türkiye'deki tüm işlerin, mesleklerin görev, yetki ve sorumluluk alan-*

ları dikkate alınarak tespiti gerekmektedir. 2/B ile ilgili düzenlemelerde bu durum hiç gözetilmemiştir...” görüşüne yer verilmiştir.

Yeni düzenleme ile, 2/B’lerin son kullanıcılarının tespiti ve tapu kütüğüne kaydedilmesi ve ayrıca son kullanım durumuna göre bu yerlerin ifraz edilmeleri öngörülmüştür. İfraz işi, “...3194 sayılı İmar Kanunu ile 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunundaki kısıtlamalara tabi olmaksızın yapılır...” denilerek herkese uygulanan kuralların orman sınırları dışına çıkarılan yerlerde geçerli olmayacağı belirtilmiştir.

Orman dışına çıkarılan yerlerin, çıkarma tarihindeki fiili durumlarına göre ifraz edilmesi ve kullanan kişilere Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından satılması önceki yıllarda da öngörülmüştü (2924 sayılı yasa, Madde: 11, 14). Yasadaki, “kullanan kişilerin adları kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilir” deyişi, orman köylüsü olup olmadığına bakılmaksızın bu yerlerin kadastro tutanağında gösterilen kişilere satışını öngördüğü gerekçesiyle iptal edilmişti (Anayasa Mahkemesi’nin, 30.03.1993 tarihli ve E.1992/48, K.1993/14 sayılı kararı). Anayasa Mahkemesi’nin bu kararı, Kadastro ve Orman Yasalarında yapılan yeni düzenlemede hiç dikkate alınmamış, bu kez konu Kadastro Yasası içinde düzenlenerek uygulamaya sokulmuştur. Kadastro Yasası’nda yapılan değişiklik (Ek Madde 4), Anayasa Mahkemesi kararına uymamaktadır..

Anayasanın 169. Ve 170. Maddelerine ve Anayasa Mahkemesi’nin içtihat haline gelmiş kararlarına aykırı olan bu son düzenlemenin, dört bir yanı ormanlarla çevrili olan “orman içi açıklıklar”da da uygulanacak olması endişeleri artırmaktadır. Kesinleşmiş yargı kararlarına rağmen idari işlemlerle, bu yerlerdeki işgallere hukuksal dayanak oluşturulması, üstelik kesinleşmiş orman sınırlarında değişiklik yapılması yetkisinin verilmesi orman bütünlüğünü tehdit etmektedir. Yargıya geçen uyuşmazlıklarda, mahkemelerce ne kadar kapsamlı ve ayrıntılı incelemeler yaptırıldığı dikkate alındığında, bu yerler hakkında kadastro ekiplerince yeterli araştırma ve inceleme yapılmadan karar verilmesinin sakıncalarını şimdiden hisseden Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi’nin endişeleri dikkate alınmalıdır.

Ana Muhalefet Partisi (CHP) tarafından, 15.01.2009 tarihli ve 5831 sayılı Yasanın iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmuştur. Anayasa Mahkemesi,;

- “Orman sınırları dışına çıkarılan yerler, çıkarma işleminin kesinleştiği tarihten itibaren kazandırıcı zamanasımı yolu ile iktisap edilemez” hükmü,
- “Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin, fiili kullanım durumları dikkate alınmak ve varsa üzerindeki tesislerin kime veya kimlere ait olduğu ve kim veya kimler tarafından ne zamandan beri kullanıldığı kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilmek suretiyle, askı ilanı hariç diğer ilanlar yapılmaksızın öncelikle kadastro yapılarak Hazine adına tescil edilir” hükmündeki, “fiili kullanım durumları dikkate alınmak ve varsa üzerindeki tesislerin kime veya kimlere ait olduğu ve kim veya kimler tarafından ne zamandan beri kullanıldığı kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilmek suretiyle” ibaresi,

- “Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerler, daha öncesi tescil edilmiş olduğuna bakılmaksızın Maliye Bakanlığı’nın talebi üzerine, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü’nce fiili kullanım durumları dikkate alınmak suretiyle ifraz ve/veya tevhit de yapılabilir” hükmü,

- “Madde kapsamındaki kadastro, ifraz ve tescil işlemleri, 3194 sayılı İmar Kanunu ile 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunundaki kısıtlamalara tabi olmaksızın yapılır” ibaresi,

ile ilgili iptal isteminin esastan görüşülmesini 07.05.2009 günlü duruşmasında kabul etmiştir. Dava halen devam etmektedir.

Bu dava devam ederken, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, 04 Ağustos 2009 tarihli ve 1686- 2005/15 sayılı Genelge’yi yayımlamış ve gerek orman kadastro ve gerekse 2-B alanlarında yapılacak çalışmalarla ilgili kapsamlı düzenlemeler öngörmüştür. Aynı zamanda, 21 Ağustos 2009 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan, Taşınmaz Malların Sınırlandırma, Tespit Ve Kontrol İşleri Hakkındaki Yönetmelikte yapılan değişiklikle orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin kadastro ile ilgili yeni düzenlemeleri uygulamaya sokmuştur. Bu arada, Anayasa Mahkemesi’nde dava devam ederken ve dava sonucunu da beklemeden 11 ilde (İstanbul, Sakarya, İzmir, Aydın, Bursa, Balıkesir, Antalya, Samsun, Adana, Mersin, Muğla) toplam 2147 birimde ve 153.479 hektarlık 2-B alanında kadastro ihalesi yapmıştır (www.tkgm.gov.tr).

Yasa koyucunun, imar planı kapsamında kalıp kalmadığına, kamu hizmetlerine tahsis edilip edilmediğine, kesinleşmiş yargı kararları ile mülkiyete konu edilip edilemeyeceğine ve tescile konu olup olamayacağına bakılmaksızın, orman içi açıklıkları da kapsayan “2/B” alanlarının işgalcilerinin belirlenmesini ve tapu Kütüğü’nün beyanlar hanesine kaydedilmesini öngörmesi, kamu düzeni, imar planlaması ve taşınmazlar politikası açısından sakıncalıdır.

6. Genel Değerlendirme ve Sonuç

Orman dışına çıkarılan yerlerin, orman köylüsünün yararlanmasına tahsisi yerine 3. kişilere satışını öngören ve kamuoyunda yoğun tartışmalara sebep olan düzenlemelerin, Anayasa Mahkemesi’nce iptal edilmeleri ardından, orman kadastro ve 2-B konusunu doğrudan ilgilendiren;

1. 05.11.2003 tarihli ve 4999 sayılı Yasa ile Orman Kanunu’nda,
2. 17.06.2004 tarihli ve 5192 sayılı Yasa ile Orman Kanunu’nda,
3. 22.02.2005 tarihli ve 5304 sayılı Yasa ile Kadastro Kanunu’nda,
4. 23.01.2008 tarihli ve 5728 sayılı Yasa ile Orman Kanunu’nda,
5. 15.01.2009 tarihli ve 5831 sayılı Yasa ile hem Orman Kanunu’nda ve hem de Kadastro Kanunu’nda,

yapılan değişiklikler olağan değildir.

Ormanlarla ilgili yapılan bu değişikliklere karşın, orman hukukuna ilişkin düzenlemelerde özel yasa niteliğindeki 6831 sayılı Orman Kanunu öncelikle uygulanacaktır. Çünkü, 3402 sayılı Kadastro Kanunu, 6831 Sayılı Yasanın hiçbir maddesini yürürlükten kaldırmamış, tersine ormanlar hakkında mevcut olan ve Kadastro Kanunu’na göre daha özel durumda bulunan Orman Kanunu’nun uygulanacağını

öngörmüştür. Bu bakımdan, niteliği orman olan taşınmaz mallar hakkında hukuk ve ceza konularında çıkacak uyumsuzlukların tümünün Orman Kanunu'nda yazılı hükümlere göre çözümlenmesi gerekir. 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 4/3. maddesi gerçekten uzman kuruluş olan orman kadastro komisyonlarının görevini, yani ormanları tespit etme işini, gerektiğinde kadastro ekiplerine vermiştir. Bu kez, 3402 sayılı Kadastro Kanunu'na eklenen "EK MADDE 4" ile bu yetki daha da genişletilmiştir.

3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun yürürlüğünden önce 2613, 5602 ve 766 Sayılı Yasalar gereğince, kadastro ekipleri orman niteliğindeki yerler hakkında hiçbir işlem yapmadan, yani tespit tutanağı düzenlemeden ve kadastro paftasında, o yere parsel numarası vermeden çalışma alanı dışında, tespit ve tescil harici bırakılmaktaydı. O yerde kadastro yapılar kesinleşmesinden yıllar sonra, bu kez orman kadastro yapıldığından tespit ve tescil harici bırakılan ormanların mülkiyeti belli olmadığından, ormanlar üzerindeki tahribat ve işgal devam etmekteydi, ya da kadastro ekiplerinin yıllar önce özel mülk sayıp tapusunu kesinleştirdiği yerler orman sınırı içine alındığından, bu durum birçok hukuk ve ceza davalarına konu olmaktadır.

Kuşkusuz, 3402 sayılı Kadastro Kanunu; 1. maddesinde tanımlanan yasanın amacına uygun olarak, bir yerde kadastro işlemleri başlayınca, orman niteliğindeki (madde 4/3) özel mülke konu araziler (madde 13, 14) ile kamu malları (madde 16) ve şimdi tarım alanı olmayan; ancak, ileride tarım alanına dönüştürülmesi veya ekonomik yarar sağlaması mümkün olan yerlerin (madde 18/I.) tespit ve tescil edilmesini öngörerek önemli bir hizmeti yerine getirmektedir.

Türkiye'de kadastro;

- ülkenin tamamında ve kadastro paftasında boşluk bırakmadan tüm arazinin nitelik ve mülkiyetini belirleme yolunu benimsemesi,
- ormanlar başta olmak üzere, kamu mallarının tahribini, imar-ihya ve zilyetlik yoluyla kazanılmasını önlemesi,
- böylece ülke genelinde yıllardan beri sürmekte olan arazi çekişmelerine son verilmesi amacıyla sosyal ve toplumsal barışın sağlanması,

amacı ile tek bir faaliyet halinde baştan aşağı yeniden düzenlenmesine ihtiyaç vardır. Bu durum gözardı edilerek ve yeterli inceleme ve araştırma da yapılmadan gerçekleştirilen ek düzenlemelerle ülkemiz için tartışmalı bir konunun da faaliyetlere eklendiği görülmektedir. Bu durumun sebep olacağı sakıncalardan harita mühendisliği mesleğinin zarar görmeden nasıl korunacağı tartışılmalıdır!

Ormanlar içinden geçen ve yerleşim birimlerini birbirini bağlayan yollar ile orman içinde kalan ilçeler veya köyler gibi yerleşim birimlerini orman içi açıklıklarla karıştırmak gerekmektedir.

Ormanlar, içinde ve çevresinde yaşayan orman köylüsü ile birlikte düşünülmelidirler. Yukarıda değinildiği gibi, Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Ormanlık Özel İhtisas Komisyonu Raporlarına göre (DPT 2001, DPT 2007), Türkiye'de 7.282'si orman içinde, 11.736'sı orman kenarında olmak üzere 19.018 orman köyü vardır. Orman köyleri Türkiye nüfusunun %12'sini, kırsal nüfusun ise %41'ini oluşturmaktadır. Orman köyleri nüfusu 1980 yılında 10 milyon iken 1997'de 7.1 milyona gerilemiştir. Aynı-

ca, orman köyleri nüfusunun %58'i yakacak odun ihtiyacını ormandan karşılamaktadır. Ayrıca, %13'ü gelirini ormancılıktan kazanmakta ve %84'ünün gelir düzeyi oldukça düşük durumdadır. Orman-insan ilişkisinin her iki taraf lehine geliştirilmesi için, öncelikle orman köylüsünün sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi gerekmektedir.

Türkiye'de, ormanları ve sınırlarını koruma konusunda politikalar oluştururken, güçlü yanlar, zayıf yanlar, fırsatlar ve tehditler gibi çeşitli faktörlerin birlikte gözetilmeleri gerekmektedir. Ters durumda, ormana yönelik olumsuz gelişmeler önlenemez.

Bu bakımdan, Türkiye'de orman politikası, "sürdürülebilir yönetim anlayışı çerçevesinde, ormanların ve alanlarının; bütünlüğünün, biyolojik çeşitliliğinin, sağlığının, gençleşme kapasitesinin ve verimliliğinin korunmasını ve geliştirilmesini sağlayacak çok fonksiyonlu ormancılık faaliyetlerinin, orman örgütü ile diğer ilgi gruplarının katılımı ve işbirliği ile yönetimi, havza bazında entegre olarak planlanması ve uygulanmasının gerçekleştirilmesi" şeklinde açıklanmaktadır (DPT 2007: 55). Orman politikasının en önemli unsurlarından biri olarak açıklanan orman bütünlüğünün korunması ve geliştirilmesi sürecinde orman içi açıklıklar söz konusu olduğunda dikkatli ve hassas davranmak gerekmektedir. Bu nedenle olsa gerek, 6831 Orman Kanunu (Madde: 17/2), dört bir yanı ormanlarla çevrili olan ve yararlanmak için ormanın geçilmesi ve kullanılması zorunlu bulunan orman içi açıklıkların, orman bütünlüğünü bozucu niteliğe sahip olmaları nedeniyle özel mülkiyete konu olmalarını yasaklamış ve bu yerlerin açma yoluyla genişletilerek, her türlü bina ve tesislerle işgali durumunda orman yönetiminin doğrudan el koymasını öngörmüştür. Bu yerlerin yapılacak düzenlemelerle ve işlemlerle işgalcilerine devrini amaçlayan uygulamalara son verilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar:

- AYANOĞLU S.: **Orman Sınırları Dışına Çıkarma İşlemi ve Orman Dışına Çıkarılan Alanların Değerlendirilmesi Sorunu**, Orman Kadastro Sempozyumu ve 2B Sorunu Sempozyumu, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yayını, ISBN: 975- 395-853-6, s: 68-84, İstanbul, Nisan 2005.
- ATBAŞOĞLU F.: "**Görünmeyen Yangın 2B**", Orman Kadastro ve 2B Sorunu Sempozyumu, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yayını, ISBN: 975- 395-853-6, s: 50-67, İstanbul, Nisan 2005.
- DPT 2001.: **Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Ormanlık Özel İhtisas Komisyonu Raporu**, ISBN 975-19-2555-X, DPT: 2531 – ÖİK: 547, Ankara, 539s, 2001.
- DPT 2007.: **Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı Ormanlık Özel İhtisas Komisyonu Raporu**, ISBN 978-975- 19-4031-5, DPT: 2712 – ÖİK: 665, Ankara, 102s, 2007.
- GERAY U.: **2B Alanları Nasıl Belirlenebilir ve Değerlendirilebilir?**, Orman Kadastro ve 2B Sorunu Sempozyumu, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yayını, ISBN: 975-395-853-6, s: 198-203, İstanbul, 2005.
- HKMO İST ŞB., "**Orman Alanları İmar Affıyla Satılıyor**" ve "**AKP'nin '2-B' İnadının Ardındaki gerçekler**" başlıklı Basın Açıklamaları, İstanbul Bülten, s: 54-60, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yayını, Şubat 2009.
- OMO 2009, **Anayasa Ve Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında, 5831 Sayılı Kanunla Getirilen Düzenlemeler Ve 2/B Konusunda Orman Mühendisleri Odasının Görüşlerine İlişkin Rapor**, Orman Mühendisliği Dergisi, TMMOB Orman Mühendisleri Odası Marmara Şubesi yayını, s: 47-52, Sayı: Ocak-Şubat-Mart 2009.
- KARADEMİR, Erdal., **TBMM Çalışmaları** (2002-2005), Ankara, 2005.